

Datum 2026-10-21
Diarienummer 2026/0383
Ert diarienummer Li2026/01158
Handläggare Aleksandra Kowalska

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar över Boverkets regeringsuppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras (Li2026/01158)

Myndigheten för delaktighet (MFD) arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar. MFD lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

MFD tillstyrker Boverkets förslag om bygglovsbefrielse för förprovade enbostadshus och om utökat typgodkännande. Myndigheten vill samtidigt understryka att förenklningar av byggprocessen inte får ske på bekostnad av tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättning. Kraven i plan- och bygglagstiftningen ska fortsatt uppfyllas, oavsett hur prövnings- och kontrollförfarandena utformas.

När bygglovsprövningen tas bort finns en risk för att brister i tillgänglighet och användbarhet upptäcks senare i byggprocessen. Det är därför viktigt att det föreslagna förfarandet säkerställer att brister kan upptäckas och åtgärdas i ett tidigt skede. Vid ett utökat typgodkännande behöver den inledande prövningen hålla hög kvalitet, eftersom eventuella brister annars riskerar att upprepas i flera bostäder.

Myndighetens synpunkter

MFD ser positivt på åtgärder som syftar till att förenkla och påskynda småhusbyggandet. Samtidigt ser myndigheten en risk för att ambitionen att effektivisera byggprocessen kan leda till att tillgänglighet och användbarhet inte säkerställs i tillräcklig utsträckning.

De krav på tillgänglighet och användbarhet som följer av plan- och bygglagstiftningen ska därför uppfyllas även när formerna för prövning och

kontroll förändras. Det är avgörande att de föreslagna processerna säkerställer att kraven efterlevs i praktiken.

Bygglovsbefrielse för förprovade enbostadshus

Den föreslagna förprovningen omfattar inte krav på tillgänglighet och användbarhet. Dessa krav ska istället bedömas av kommunen inför startbeskedet.

MFD ser en risk för att brister i tillgänglighet och användbarhet upptäcks senare i byggprocessen när bygglovsprövningen tas bort. Att kraven i lagstiftningen är oförändrade är inte i sig tillräckligt om möjligheterna att upptäcka och åtgärda brister i ett tidigt skede samtidigt försämras.

Det behöver därför tydliggöras hur det föreslagna förfarandet säkerställer att kraven på tillgänglighet och användbarhet uppfylls i praktiken. Det gäller både bostadens utformning och tillgängligheten på tomten. Även möjligheterna till framtida bostadsanpassning behöver beaktas.

Utökat typgodkännande

MFD ser positivt på möjligheten att inkludera krav på tillgänglighet och användbarhet i typgodkännandet. Det är samtidigt viktigt att eventuella brister upptäcks och åtgärdas innan en lösning typgodkänns.

Eftersom en typgodkänd lösning kan användas i ett stort antal bostäder finns annars en risk att samma brister upprepas och blir svåra att åtgärda i efterhand. Den inledande prövningen måste därför säkerställa att lösningarna uppfyller lagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet. Detta är särskilt viktigt eftersom kommunen normalt inte ska pröva de krav som redan omfattas av typgodkännandet på nytt.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Anders Kessling (beslutande), t.f. avdelningschef Åsa Hultén och utredare Aleksandra Kowalska (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt underskriven]

Anders Kessling